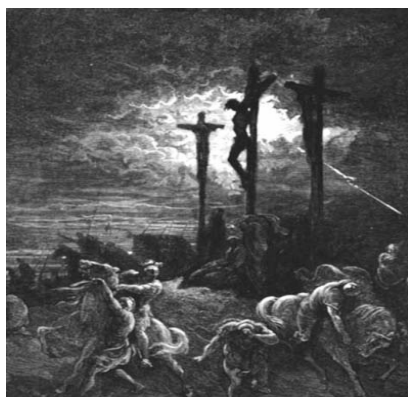

BIỂU TƯỢNG MÙA PHỤC SINH

Nguyễn Quý Đại

Chúa bị đóng đinh

Mùa đông Âu Châu thời tiết năm nay khá lạnh, ở miền nam Đức về đêm đôi khi nhiệt độ xuống -20 độ C, những cánh hoa tuyết không tan đọng hai bên đường cao quá đầu gối, các hồ nước bị đóng băng, những cánh đồng rộng mênh mông toàn màu trắng của tuyết, những giàn nho, giàn đường hoa thảo (Hopfen) không lá đứng trơ vơ trong gió lạnh, từng đàn quạ đen bay lượn tìm mồi trong bầu trời mù ảm đạm, rừng thông già rủ lá buồn tênh .

Mọi người đang hướng về mùa xuân bắt đầu vào ngày 20 tháng 3 trời nắng ấm, sáng tinh sương mặt trời chưa lộ dạng đã nghe tiếng chim hót véo von trên những cành cây đang trở mình nở nụ. Mùa phục sinh đến kỷ niệm ngày Chúa Jesus Kitô được sống lại (Auferstehung). đồng hồ phải đổi thêm một giờ vì ngày dài đêm ngắn, nước Đức là quốc gia theo Đạo Thiên Chúa Giáo, bắt đầu thứ Tư lễ tro (Aschenmittwoch / Ash Wednesday ngày 09.02.05), trong thánh lễ Linh mục ghi dấu tro lên trán Tín đồ và đọc „Hỡi người, hãy nhớ mình từ tro bụi và sẽ trở về với tro bụi „ghi dấu tro để nói lên sự khiêm nhường và nhắc nhở Tín đồ về sự sống sẽ qua đi. Bước vào mùa chay (Fastenzeiten) 40 ngày, Tượng Chúa phủ khăn đen, Linh Mục làm lễ mặc áo màu tím. Giáo hội kêu gọi con chiên sống với lòng bác ái, suy niệm, cầu nguyện hãm mình và sám hối, từ bỏ con đường tội lỗi để được cứu rỗi, Ăn chay kiêng thịt vào ngày thứ sáu tuần thánh, các loại cá được phép ăn. Nền thấp sáng từ đêm phục sinh cho đến các ngày lễ Chúa lên trời (Christi Himmelf /Ascension day và lễ Hiện xuống Pfingstsonntag/ Whit Monday là biểu tượng của sự sống lại.

Nguồn gốc lễ phục sinh

Theo phong tục và dân tộc tính ở các nước Trung Âu Châu (Đức, Pháp, Áo, Hòa Lan, Bỉ, Lục Xâm Bảo, Thụy Sĩ, Tây Ban Nha..) sau mùa đông giá lạnh, xuân về có ánh nắng mặt trời ấm áp làm đời sống vui tươi hơn. Mùa phục sinh bắt đầu vào ngày rằm tháng đầu của mùa xuân.

Ngày lễ này bắt nguồn từ ngày Chúa Jesus bị đóng đinh trên thánh giá (Karfreitag / Good Friday) và sống lại (Auferstehung/ resurrection) biểu tượng cho sự sống (Leben/ live) và sự phì nhiêu phong phú (Fruchtbarkeit/ fertility) thời xa xưa người ta gọi lễ hội mùa xuân (Frühlingsfest / spring festival) hay „Ostarum“ người Đức gọi là „Ostara“ và danh từ „Ostern/ Easter“ nguồn gốc từ chữ „Ost/ East“ hướng về phương đông mùa xuân mặt trời sắp lên, người Do Thái gọi ngày lễ này là „Paschafest“ Người Ai Cập (Ägypter) gọi là „Osterlamm/ paschal lamb)“ cũng nhằm

ngày rằm đầu tiên mùa xuân họ giết cừu ăn mừng được giải phóng khỏi sự đàn áp, thoát khỏi thân phận nô lệ

Hội nghị về Tôn giáo ở Niazaa năm 325 công nhận lễ hội mùa xuân, là ngày lễ phục sinh sau khi Chúa sống lại cho đến năm 1094 Oster Fest vui chơi 4 ngày rồi sau đó 3 ngày, nhưng đến nay chỉ còn lại 2 ngày. Lễ phục sinh năm nay vào ngày thứ Sáu 25 và thứ Hai ngày 28 tháng 3. Hằng năm vào ngày thứ Sáu lễ phục sinh Osterfeiertagen Đức Giáo Hoàng làm lễ tại Petersdom ở Roma gọi là „Urbi et orbi“ ở Đức theo phong tục vào Chúa nhật phục sinh (Ostersonntag/ Easter Sunday) cha mẹ hay ông bà thường đưa trẻ con đi tìm trứng „Ostereier suchen“ ở nơi nào đó mà các Hiệp hội tổ chức giấu trứng gà chín tô nhiều màu trong các bụi cây bờ cỏ.. đây cũng là một thú vui đi dạo thường thức nắng ấm đầu mùa. Nhiều gia đình dành sự ngạc nhiên cho các cháu nhỏ, cha mẹ thường mua rổ đan bằng mây hay tre lót những sợi giấy màu xanh làm vỏ trứng và các con thả làm bằng chocolate giấu trong vườn hay nhà các cháu đi tìm. Những buổi tiệc vui gia đình Đức thường ăn thịt cừu nướng „Osterlamm“

Lửa phục sinh (Osterfeuer/ Easterfire)

Người ở vùng quê sống đời nông nghiệp vui mừng mùa đông giá lạnh đi qua, xuân đến bắt đầu gieo trồng rồi gặt hái, nguồn gốc lửa phục sinh ngày xưa được đốt lên từ những cánh đồng trong đêm đầu tiên phục sinh, từ đó sẽ thắp lên ánh nến phục sinh. Ngọn lửa sưởi ấm mùa đông dài lạnh lẽo vì thời xa xưa không đủ tiện nghi như ngày nay có lò sưởi điện..Người Ai Cập từng tôn thờ thần mặt trời xem ánh lửa như thần thiêng. miền bắc Na Uy không có mặt trời, mặt trời tái xuất hiện vào cuối tháng giêng khoảng 4 phút, học sinh ở Trombo nghỉ học một ngày để chào mừng ánh mặt trời, ngược lại mùa hè đêm 23 tháng 7 thì mặt trời không hề lặn, không có mặt trời thì trên trái đất này sẽ không có sự sống, vì thế ánh lửa phục sinh cũng là nguồn sống của con người, lửa phục sinh tượng trưng cho ánh sáng mới mà chúa đã mang đến cho chúng ta, từ năm 750 ở Pháp đã có phong tục đốt lửa phục sinh, thời sơ khai người ta dùng hai hòn đá đánh cho xẹt ra lửa, rồi từ từ biết dùng khí đốt. Đến thế kỷ thứ 11 ở Đức đã dùng ánh lửa như một sự dâng hiến trong các nghi lễ về Tôn giáo.

Nến phục sinh (Osterkerze/ Eastercandle)

Các Tôn giáo đều sử dụng nến (đèn cầy) đốt sáng trên bàn thờ, ánh sáng nến có thể đem vào nơi tối tăm, năm 384 lần đầu tiên ở Piacenza thánh Hieronymus (347- 419) viết trong thư Tôn đồ về ý nghĩa biểu tượng của nến phục sinh là sự sống .đến năm 417 Giáo Hoàng Zosimus cùng công nhận biểu tượng đó là sự chết và sống lại của Chúa Jesus. Từ thế kỷ thứ 7 thánh địa La Mã công nhận và sử dụng nến phục sinh cho đến thế kỷ thứ 10 được các quốc gia theo Thiên chúa sử dụng cho đến thế giới ngày nay .

Nến Phục sinh được đốt lên từ đồng lửa trước nhà thờ trong đêm phục sinh được thánh hóa theo phong tục lâu đời. Nến đốt sáng được rước vào nhà thờ, Tín đồ sẽ thắp nến của mình từ cây nến phục sinh cả nhà thờ được rực sáng bởi ánh nến là dấu hiệu của sự sống, chiến thắng được tội lỗi và sự chết. mọi người reo mừng „Christus ist das Licht- Gott sei ewig Dank“ Ngày phục sinh cây nến có ghi hình thánh giá hay khắc tia ánh sáng mặt trời hay dòng nước..Trên nến có cắm 5 dấu đinh, phía trên ghi mẫu tự Alpha và bên dưới mẫu tự Omega với ý nghĩa đầu tiên và cuối cùng của tiếng Hy Lạp, tượng trưng cho chúa Jesu là khởi đầu và cuối

cùng, chung quanh cây nền ghi năm để nói lên „ Chúa Jesus là Đấng cứu độ từ khởi đầu, hôm nay và mãi mãi „Trong các lễ rửa tội, hay lễ an táng nền phục sinh được đốt sáng.

Trứng (Ostereier/ Easter egg)

Từ thế kỷ thứ 12, Thứ bảy phục sinh Ostersamstag người ta nấu trứng gà chín và sơn màu sắc sặc sỡ với những ý nghĩa đẹp : màu đỏ tượng trưng cho may mắn, màu xanh cho hy vọng, trẻ trung vô tội, màu vàng cho sự khôn ngoan, màu trắng cho thanh bạch màu cam cho sức mạnh .. bỏ trứng trong giỏ với những thức ăn khác mang đến nhà thờ. Trứng còn biểu tượng cho sự khởi nguyên của sự sống, bởi vậy theo truyền thuyết người chết được tẩm liệm người ta để trong quan tài một cái trứng biểu tượng cho cứu chuộc và sự sống đời sau, trên quan tài người chết thường cúng cơm có trứng gà. Người ta quan niệm con gà con tự mổ vỏ trứng chui ra, Chúa Jesu bị hành hạ đánh đập qua những đoạn đường dài khổ cực vác thánh giá rồi bị đóng đinh chết an táng trong ngôi mộ đá đã đập vỡ cửa mồ và sống lại.

Thỏ phục sinh Osterhase/ Easter bunny

Các chuyện thần thoại hay trong dân gian đều có chuyện vui giúp đời như con thỏ là con vật hiền lành không làm hại sinh vật nào, Thỏ không có khả năng tấn công hoặc gây nguy hại cho các loài động vật khác, nhưng lại thường xuyên bị những con như sói, báo, chim ưng, cú... uy hiếp. Chính vì vậy, thỏ thường xuyên phải vênh tai để chú ý xem bốn phía chung quanh có động tĩnh gì không, nhằm đề phòng bất trắc. Trong hoàn cảnh khắp nơi là kẻ địch như vậy, nên đôi tai của thỏ đặc biệt to dài nghe rất thính để chạy trốn khi nghe tiếng động trước sự tấn công.

Nữ thần ái tình Hy Lạp „Liebesgöttin Aphrodite“ cho đến Nữ Thỏ Thần Nhật nhĩ Nam „Erdgöttin Holda“ đều yêu chuộng thỏ. Ở Byzanz Tây Ban Nha các nhà biểu tượng học xem biểu tượng con thỏ là một Thiên sứ. Mãi cho đến thế kỷ thứ 16 nhiều địa phương đã quan niệm các con thú khác như cáo, gà, cò chim cu, hạt, cú đã mang trứng đi giấu ..Thỏ sống cách đây 55 triệu năm bộ xương thỏ vừa được khai quật ở Mông Cổ. *Gomphos elkema*, tên của con vật, là thành viên cổ nhất trong họ nhà thỏ từng được tìm thấy. Phân tích *Gomphos* đã cho thấy, thỏ hiện đại, cùng với các loài thú khác, đã xuất hiện sau thời kỳ khủng long. Các nhà sinh vật

học cho biết thỏ sinh sản nhiều, nhưng chú thỏ phục sinh xuất hiện từ năm 1678 do một giáo sư y khoa Von Georg Franck ở Franckenau dạy đại học Heidelberg công nhận thỏ là biểu tượng của sự sinh nở phong phú, một con thỏ mẹ hàng năm có thể đẻ 20 thỏ con, mùa xuân với cỏ non làm thực phẩm cho các chú thỏ con vừa chào đời, vào tận trong vườn để tìm thức ăn, trứng phục sinh được sơn nhiều màu, người lớn đã cắt nghĩa do các chú thỏ mang tới, từ đó có thỏ và trứng. Từ thành phố Zurich Thụy Sĩ là nơi phát họa ra chú thỏ và cái trứng trong mùa phục sinh. Sau đó các hãng sản xuất kẹo bánh, không bỏ cơ hội buôn bán từ năm 1875 sản xuất những chú thỏ bằng schololate làm bằng tay, mãi cho đến đầu thế kỷ 20 mới sản xuất bằng máy theo kỹ nghệ

Hoa phục sinh

Người Đức thường dùng cành cây tươi, treo những cái vỏ trứng gà, sơn nhiều màu và những con thỏ nhỏ bằng schocolat cho trẻ em, và các loại hoa thường dùng như Thủy tiên Osterglocken/daffodil; Uất kim cương Tulpen/Tulip; Phong tin tử Hyazinthen/hyacinth; Cúc đồng Gaenebluemchen/ daisy; Bồ công anh Loewenzahn/dandelion; Mao cấn Hahnenfuss/ buttercup..

Mùa phục sinh bên quê nhà thì nắng ấm, năm nay nhiều nơi hạn hán không đủ nước cho các vụ mùa, thời tiết mỗi lục địa khác nhau, nhưng những mùa lễ Giáng Sinh, Phục sinh đều giống nhau. Trước 1975 Việt Nam Nam Bắc chia đôi, sinh hoạt đời sống về an sinh bị khó khăn, những ngày lễ cũng giới hạn với giai đoạn chiến tranh. Ngày nay Việt Nam thanh bình thường tổ chức các lễ hội như đi Chùa Hương, giỗ Tổ Hùng Vương, Trung Thu, Giáng sinh, lễ hoa Đà Lạt, lễ tế Nam Giao và nhiều lễ hội khác ở các địa phương tổ chức linh đình nhằm phục tồn truyền thống văn hoá cổ truyền, ngay cả ngày lễ tình yêu (Valentinstag) trước đó Việt nam chưa từng thực hiện, nhưng ngày nay các chàng dù nghèo cũng dành tiền mua cho người yêu một đóa hoa hồng, một món quà nhỏ, như người xưa đã nói „*phú quý sinh lễ nghĩa*“.

Hy vọng đời sống phát triển về kinh tế dân trí và dân quyền cũng phát triển theo, để quê hương chúng ta bớt nghèo đói và lạc hậu. Các nước Tây phương vật chất đầy đủ, sau lễ Giáng Sinh Tết, ngày tình yêu... lễ hội hoá trang, tiếp đến lễ Phục sinh các siêu thị lớn, nhỏ đều bày bán những con thỏ bằng Chocolat, trứng sơn đủ màu và những thiệp Chúc Mừng Phục Sinh. Frohe Ostern / Happy Easter

Chúa sống lại từ cõi chết nhờ quyền năng vinh hiển của Chúa Cha, thì chúng ta cũng được sống một đời sống mới” (Rm 6: 3- 4) để an ủi và đem hy vọng cho những ai buồn sầu vì số phận sẽ phải chết hay đau khổ, khi có người thân yêu vừa mất. Theo luật tạo hoá con người phải chết. Nhưng nhân loại hy vọng được sống lại như Chúa sau khi phải trải qua cái chết của thân xác..

Tài liệu tham khảo

Ostergeschichte- Quelle Johannes Ver 20 & 21
Nach den Evangelisten Johannes
Universal Lexion Faktum

Lược dịch lịch sử ngày Chúa sống lại

Lễ Lá Palmsonntag Chúa nhật Chúa Jesus vào thành Jersusalem để làm vua thiên hạ, thời gian chưa đầy một tuần lễ, Chúa đã làm lễ rửa chân cho các môn đệ

và thành lập Hội Thánh đầu tiên ở trần gian, dọn mình trở về với Chúa Cha như lời Thánh kinh.

Biến cố, các đạo trưởng, Caipha và Hội đồng Do Thái muốn giết Chúa trước ngày lễ Vượt Qua, nhưng thời ấy người Do Thái bị La Mã rút quyền lên án tử hình.. người Do Thái đã mua chuộc Judas môn đệ phản Thầy bắt Chúa Jesus, vào tối thứ năm và sáng thứ sáu các trưởng tế, luật sĩ và kỳ lão đem chúa đến xử ở dinh quan Pontius Pilatus (Philato) hôm đó là ngày áp lễ Vượt Qua... Nhưng quan tổng trấn La Mã Pilatus yếu hèn không ngăn ngừa được vụ án, để người Do Thái đã đánh đập, hành hạ Chúa trước khi đóng đinh... Dấu tích xưa được ghi lại ở ngoại ô thành Jerusalem có núi sọ người Do Thái gọi là Golgotha, Đồi này làm nơi ném đá những người bị xử phạt, Người La Mã cũng chọn nơi này đóng đinh các tội phạm.. Golgotha cũng là chặng đường cuối cùng khổ giá, trên đường đến núi sọ có Mẹ Maria cùng các môn đệ yêu quý, bà thiếu phụ Veronica dâng khăn mới lau mặt Chúa, (chiếc khăn đó in rõ thánh nhan Ngài, khăn đó còn lưu lại trong bảo tàng viện ở Roma ?) Chúa vác thánh giá tới đỉnh đồi, trời đã đúng Ngọ, Chúa bị đóng đinh với bản án „Jesus vua Do Thái „...Mẹ Maria buồn rầu đau khổ chứng kiến cảnh đánh đập và đóng đinh, trái tim mẹ đau nhói khi nhìn những giọt máu trên thánh giá rơi xuống..

Lời nói cuối cùng của Chúa „*Lạy cha, Con phó linh hồn con trong tay Cha*“ Rồi ngài trút hơi thở lúc trời đã về chiều..Theo luật La Mã xác của tội phạm không được chôn cất để ở pháp trường cho thú dữ chim ăn. Ông Giuse đã xin án táng hình hài Chúa Jesus trước ngày lễ Vượt Qua theo phong tục người Do Thái cấm để xác chết trên thập giá.. Nên được chấp nhận trước khi hạ thánh giá, những người lính canh pháp trường lấy dáo đâm vào xác cho tới tim Chúa. Ông Juse mẹ Maria và các môn đệ đã mai táng Chúa trong một hang đá, ngoài có tảng đá lớn lấp và gắn kín khi sau khi mai táng, quân linh chính quyền canh giữ 3 ngày...

Ba ngày đã qua, sáng sớm còn đọng những giọt sương mai lóng lánh dưới ánh mặt trời mùa xuân bừng dậy, bà Magdala người được Chúa cứu khỏi bệnh tâm thần, đi thăm mộ Chúa để biểu lộ lòng nhớ ơn và phát hiện tảng đá lấp mộ Chúa đã không còn nguyên như cũ, bà nghĩ ai đó đem xác Chúa đi. Bà tìm gặp Petrus và Gioan và mong muốn các ông sớm tìm ra ai lấy xác Chúa để đâu. Maria von Magdala chưa hiểu đằng sau tảng đá được lăn ra kia ẩn chứa một màu nhiệm sự sống lại. Vì thế, bà cùng với hai môn đệ vội vã chạy đi kiếm tìm...

Ông Gioan chạy đến mộ trước bởi sức trai trẻ, môn đệ Chúa thấy những gì Maria von Magdala báo tin, ông còn phát hiện thêm những hiện tượng bất thường, những băng vải còn đó chưa hẳn xác thầy đã bị đánh cắp. Sau đó không lâu, Petrus phát hiện các băng vải, khăn che đầu được xếp lại gọn gàng. Những hiện tượng này là những lý chứng có thể trả lời cho những nghi ngờ của Maria, nếu có âm mưu trộm xác, kẻ trộm sẽ lợi dụng thời khắc lính canh thiếp ngủ- rất ngắn ngủi, thì không thể nào thoải mái sắp xếp các băng vải liệm cách gọn gàng như thế được, những bằng chứng về sự Phục sinh của Chúa, nhưng nó lại là những dấu chỉ chứa đựng sự nhiệm mầu. ...

Petrus nhìn thấy tất cả nhưng không bình luận. Petrus cẩn trọng và dè dặt trước hiện tượng này phải có thái độ cẩn trọng trong mọi hoạt động; nhưng mặt khác, dựa vào kinh thánh, chúng ta biết lý do Petrus không bình phẩm là vì ông chưa hiểu “theo Kinh thánh, Đức Jesus phải chỗi dậy từ cõi chết”. Gioan đi vào mộ. Ông thấy và tin. Thông qua ngôi mộ trống và những vị trí gọn gàng của các băng vải liệm, Gioan đã đọc ra dấu chỉ về những thực tại siêu nhiên bằng con mắt đức tin. Đức tin và sự cảm nghiệm này một phần xuất phát từ trong cách quan sát và phân tích vấn đề, Gioan đã thu gom những hiện tượng hữu hình, ông lượng định vấn đề để rồi đưa đến kết luận- dù không nói ra, một cách khoa học. Niềm tin đó dựa trên sự soi

sáng của lý trí và tình yêu, xác của Thầy chẳng có ai lấy đi cả. Cái chết đã thất bại. Nó đã bị ánh sáng Phục sinh tưới đượm. Niềm tin ban sơ này của ông sẽ dần dần được chính Đấng Phục sinh và Chúa Thánh Thần củng cố và hoàn thiện.

Bà Magdala khóc trong mồ, qua nước mắt bà thấy hai người ngồi trên phiến đá chỗ để xác Chúa, bà chưa biết đó là hai Thiên Thần và họ đã hỏi bà „ tại sao bà khóc ?“

Bà thưa „vì người ta đã lấy mất xác của Thầy tôi, và không biết họ để đâu?“ nói xong bà nhìn lại phía sau thấy Chúa đứng, nhưng bà không biết, Chúa hỏi bà : „ tại sao khóc và tìm ai ? „

Bà Magdala tưởng đó là người coi vườn của ông Giuse nên thưa „ thưa ông nếu ông đã cất xác của Ngài cho tôi biết để tôi chôn cất Chúa Jesus đã gọi tên bà thân mật :“ Maria Magdala „ nghe giọng quen thuộc lập tức nhận ra Chúa và bà toan giơ tay ôm chân Chúa nhưng Chúa đã phán :

-Đừng đụng đến Ta, vì Ta chưa lên cùng Cha Ta, con hãy về bảo các anh em Ta thay Ta, Ta sẽ lên cùng Cha Ta và Cha cùng các con, cùng Chúa Ta và Chúa các con. Ruehre mich nicht an! Denn ich bin noch nicht aufgefahren zum vater. Gehe aber hin zu meinen Bruedern und sage ihnen ich fahre auf zu meinem Vater und zu eurem Vater, zu meinem Gott und zu eurem Gott.

Nói xong Chúa biến mất bà Magdala vui mừng chạy về báo tin cho các môn đệ biết Chúa đã phục sinh, nhưng họ không tin và cho là bà nói sảng, ngoại trừ Petrus và Gioan đã tin.....

Mừng lễ Chúa Phục sinh để nhắc nhở chúng ta thêm niềm tin. Thánh Phaolô đã nói nếu Chúa không phục sinh, thì lời rao giảng của chúng tôi trống rỗng và cả niềm tin của anh em cũng trống rỗng” (1 Cr 15, 14)

Theo tài liệu các đạo trưởng người Do Thái muốn giết Chúa. Tổng trấn Philato thất vọng truyền lấy nước rửa tay và nói „*ta sạch tội về máu người đạo đức này*“ Nhưng người Do Thái đã minh định rằng .“ *chẳng việc gì Quan cứ yên tâm, Sau này máu nó có đổ trên đầu chúng tôi và con cháu chúng tôi chúng tôi cam chịu..*“

Suy niệm lời thánh kinh, nhìn lại lịch sử người Do Thái đã mất nước lan thang xứ người, 60 năm qua hơn 6 triệu người Do Thái vô tội Hitler ra lệnh tàn sát !! và ngày nay chiến tranh và khủng bố, máu con cháu Do Thái vẫn còn tiếp tục đổ .

